Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς
πρὸς τὴν ἐν Λονδίνῳ Βασιλικὴν Πρεσβείαν

Ἀριθ. 178
Ἀπόρρητος

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 6 Δεκεμβρίου 1871.

Κύριε Πρέσβυ,

Ἐπειδὴ ἐπείγεται ἡ λύσις τοῦ λεγομένου βουλγαρικοῦ ζητήματος, ὅπερ τόσον ἐσχόλησε καὶ ἐνδιαφέρῃ τὸν Χριστιανισμόν, ἐπισυνάπτω ἐνταῦθα τὰ κυριώτατα ἔγγραφα τὰ εἰς τὴν [illegible]αίαν τοῦ ζητήματος φάσιν ἀναφερόμενα, [illegible] προσκαλῶ τὴν ὑμε[illegible] καὶ πρὸ πάντων εἰς τὴν [illegible] ἀκριβοῦς ὁροθεσίας μεταξὺ τῆς βουλγαρικῆς ἐξαρχίας καὶ τῶν πρὸς νότον αὐτῆς ἑλληνικῶν τοῦ Πατριαρχείου — Κωνσταντινουπόλεως ἐπαρχιῶν, ὁροθεσίας, ἥτις ἀποδώσῃ ὅσον ἔνεστι φυσικὰ ὅρια καὶ κλείσῃ τὴν θύραν εἰς ἑπομένας ἐπεκτάσεις.

Σᾶς παρακαλῶ, ἔχοντες πρὸ ὀφθαλμῶν ὅτι, κατὰ τὰ τελευταῖα ἔγγραφα τοῦ Κ. Ῥάλλη, καὶ ὁ Κ. Ἔλλιοτ συμβουλεύουν ἤδη τὴν Ὑψηλὴν Πύλην νὰ συμφωνήσῃ ὑπὲρ τοῦ ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου προτεινομένου συμβιβασμοῦ, νὰ ἐπισπεύσητε πάσης —

τυγχάνει, ὅπως ἐγκαίρως φωτίσητε, τὸ καθ' ὑμᾶς, τὴν Ὀθω-
μανικὴν Κυβέρνησιν καὶ ἀφήσητε αὐτὴν νὰ συμπεράνῃ
ἐντελέστερον διὰ τοῦ παρὰ τῇ Ὑψηλῇ Πύλῃ Πρέσβεως
αὐτῆς, ὑπὲρ τῆς μόνης δικαίας, πρακτικῆς καὶ
πολιτικοῦ συμφέροντος λύσεως, ἐπὶ τῇ βάσει καθο-
ρισμοῦ τινος ὁροθεσίας.

Ὁ Σκάρδος καὶ ὁ Αἶμος ἦσαν βεβαίως ἄρισ-
τα πρὸς νότον φυσικὰ ὅρια τῆς βουλγαρικῆς ἐξαρ-
χίας· ἀλλ' ἐπειδὴ φαίνονται ἀναγκαῖαι, χάριν
τῆς ὁριστικῆς λύσεως, συνδιαλλακτικαί τινες θυσίαι,
τοὐλάχιστον ἂς γείνῃ πᾶσα προσπάθεια ἵνα ἀπο-
σοβηθῇ ἡ ἀπώλεια τῆς Ἀχρίδος καὶ τῶν Βελεσσοῦ
ἐπαρχιῶν, αἵτινες κατὰ τὴν [illegible]
σιν ἀπολήγουσι σημεῖά τινα πρὸς δυσμὰς τολμη-
ρῶς μέχρι τῆς θαλάσσης χωροῦσαν· ἔτι δὲ
τοῦ Καρὰ Δάγ-Τσεχλιμπ τῆς ἐπαρχίας Ξάνθης
ὅπως ἐπίσης ἦσαν ἀπολήγουσι ἄλλαι πρὸς ἀνα-
τολὰς σημεῖα τολμηρῶς πρὸς τὴν Αἰγαίαν θάλασσαν
χωροῦσαν. Αἱ δὲ δύο αὗται σημεῖες, μέλλουσαι
νὰ φθάσωσιν, ἡ μὲν εἰς τὸν Θερμαϊκόν, ἡ δὲ εἰς τὸν
Στρυμονικὸν κόλπον, ἐν αὐτοῖς τοῖς σπλάγχνοις τῆς κυ-
ρίως ἑλληνικῆς χερσοννήσου εἰσδύουσαι, ἀπὸ τοῦδε
εἰσάγουσι μέγαν κίνδυνον καὶ καθιστῶσι τὴν ὁροθεσί-
αν ἀνώμαλον διότι οὕτω διαγράφεται γραμ-
μὴ ἀπολήγουσα βαθείας εἰσδύσεις καμπάς, καὶ

Τὸ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργεῖον,
πρὸς τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει Βασιλικὴν Πρεσβείαν

Ἀριθ. 8071
Ἀπόρρητον

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 14 7βρίου 1871

Ἐλήφθησαν τὰ ὑπ' ἀριθ. 2479, 2750 ἀπὸ 7 ἱσταμένου ὑμέτερα ἔγγραφα. Εὐχαριστοῦντες δὲ διὰ τὰς παρεχομένας ἡμῖν εἰδήσεις, παρακαλοῦμεν ὑμᾶς νὰ ἐξακολουθῆτε ἀνακοινοῦντες ἡμῖν ὅ,τι, κατὰ τοὺς παρόντας κρισίμους καιρούς, ἐνδιαφέρει τὰ ἐθνικὰ ἡμῶν συμφέροντα.

Χαίρω ὅτι προλαβόντες μοὶ ἀναγγέλλετε τὰ κατὰ τὸν Πατριάρχην Ἄνθιμον, καὶ ὅτι ἡ Α.Π., διὰ τῆς πείρας, τῶν γνώσεων καὶ τοῦ χαρακτῆρος αὐτοῦ, ἐπαγγέλλεται νὰ φέρῃ τὴν γαλήνην εἰς τὴν δυσχερῶς δια-[illegible] τῆς ἐκκλησίας.

Ἐπειδὴ λοιπὸν τὸ πολύκροτον βουλγαρικὸν λεγόμενον ζήτημα τὸ τοσοῦτον ἐνδιαφέρον τὸν Ἑλληνισμόν, θέλει καὶ ἀνάγκην ἀνακινηθῇ, καθῆκον ἡμέτερον κρίνομεν ν' ἀνακοινώσωμεν ὑμῖν τὸ φρόνημα τῆς Κυβερνήσεως, ἐφ' ᾧ πέμπομεν ὑμῖν τὰς ἐπισυνημμένας ὁδηγίας, πρὸς ἃς προσκαλοῦμεν ὑμᾶς νὰ ῥυθμίζητε τὰς ὑμετέρας ἐνεργείας, ποιοῦντες ἐπὶ τούτῳ ἐπιλαμβανόμενοι εὐκαιρίας καὶ ἀφορμῆς καὶ πάντα πρὸς τοῦτο καταβάλλοντες ζῆλον, ἀποφεύγοντες πᾶσαν ἐπίδειξιν καὶ πρᾶξιν, δυναμένην νὰ παράσχῃ ἀφορμὴν ὑπονοίας ἢ αὐτῷ τῷ Πατριάρχῃ ἢ τῇ ἐγχωρίῳ ἀρχῇ ἢ καὶ τοῖς ξένοις Πρεσβευταῖς, ἡμῖν δὲ ἀναγγέλλοντες ἑκάστοτε πᾶν ὅ,τι ἄξιον λόγου.

Ὁ Ὑπουργός, (ὑπογ.) Α. Κουμουνδοῦρος.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς
πρὸς τὸν ἐν Λονδίνῳ Βασιλικὸν Πρεσβευτήν

Ἀριθ. 178.
Ἀπόρρητος

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 6 Δεκεμβρίου 1871.

Κύριε Πρέσβυ,

Ἐπειδὴ ἐπείγεται ἡ λύσις τοῦ λεγομένου βουλγαρικοῦ ζητήματος, ὅπερ τόσον ἐχρόνισε καὶ ἐνδιαφέρει τὸν Ἑλληνισμόν, ἐσωκλείομεν ἐνταῦθα τὰ κυριώτατα ἔγγραφα τὰ εἰς τὴν τελευταίαν τοῦ ζητήματος φάσιν ἀναφερόμενα [illegible] προσκαλῶ τὴν ὑμετέραν [illegible] προσοχὴν εἰς τὸ περιεχόμενον αὐτῶν καὶ πρὸ πάντων εἰς τὴν ἀνάγκην ἀκριβοῦς ὁροθεσίας μεταξὺ τῆς βουλγαρικῆς ἐξαρχίας καὶ τῶν πρὸς νότον αὐτῆς ἑλληνικῶν τοῦ Πατριαρχείου — Κωνσταντινουπόλεως ἐπαρχιῶν, ὁροθεσίας, λέγω, ἀκολουθούσης ὅσον ἔνεστι φυσικὰ ὅρια καὶ κωλυούσης τὴν ἔγερσιν εἰς ἐσομένας διενέξεις.

Σᾶς παρακαλῶ, ἔχοντες πρὸ ὀφθαλμῶν ὅτι, κατὰ τὰ τελευταῖα ἔγγραφα τοῦ Κυρ. Ῥάλλη, καὶ ὁ Κυρ. Ἔλιοτ συνεβούλευσεν ἤδη τὴν Ὑψηλὴν Πύλην νὰ συμπράξῃ ὑπὲρ τοῦ ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου προτεινομένου συμβιβασμοῦ, νὰ ἐπιχειρήσητε αὐτὸς —

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ἐπειγόντως, ὅπως ἐγκαίρως φωτίσητε, τὸ καθ' ἡμᾶς, τὴν Βρεταννικὴν Κυβέρνησιν καὶ πείσητε αὐτὴν νὰ συμπράξῃ ἐντονώτερον διὰ τοῦ παρὰ τῇ Ὑψηλῇ Πύλῃ Πρέσβεως αὐτῆς, ὑπὲρ τῆς μόνης δικαίας, πρακτικῆς καὶ συγχρόνως συμφερούσης λύσεως, ἐπὶ τῇ βάσει κανονικῆς τινος ὁροθεσίας.

Ὁ Σκάρδος καὶ ὁ Αἷμος ἤθελον βεβαίως ἀποτελεῖ τὰ πρὸς νότον φυσικὰ ὅρια τῆς βουλγαρικῆς ἡγεμονίας ἀλλ' ἐπειδὴ φαίνονται ἀνέφικτα, χάριν τῆς ὁριστικῆς λύσεως, σπουδαῖαί τινες θυσίαι, τοὐλάχιστον ἂς γείνῃ πᾶσα προσπάθεια ἵνα περισωθῇ ἡ ἀσφάλεια τῆς Ἀχρίδος καὶ τῶν [illegible] ἐπαρχιῶν, αἵτινες κατὰ τὴν χώραν ταύτην ἤθελον ἀπολέσει σημεῖά τινα πρὸς δυσμὰς πο-ταμηδὸν μέχρι τῆς θαλάσσης χωροῦσαν· ἐπὶ δὲ τοῦ Καζᾶ Ἀχὶ-Τσελεμπῆ τῆς ἐπαρχίας Ξάνθης ὅπως ἐπίσης ἤθελον ἀπολέσει ἄλλον πρὸς ἀνατολὰς σημεῖα πολλὰ πρὸς τὴν ἑτέραν θάλασσαν χωροῦσαν. Αἱ δὲ δύο αὗται σημεῖαι, μέλλουσαι νὰ φθάσωσιν, ἡ μὲν εἰς τὸν Θερμαϊκὸν, ἡ δὲ εἰς τὸν Λάγιον κόλπον, ἐν αὐτοῖς τοῖς σπλάγχνοις τῆς κυρίως ἑλληνικῆς Χερσοννήσου εἰσδύονται, ἀπὸ τοῦδε ἐπιφέρουσι μέγαν κίνδυνον καὶ καθιστῶσι τὴν ὁροθεσίαν λίαν ἀνώμαλον· διότι οὕτω διαγράφεται γραμμὴ ἀπολήγουσα βαθέως ἐσωτερικὰς καμπάς, καὶ

καὶ οὐδενὸς φυσικοῦ ὁρίου προσφερομένη, ἐν μέσῳ ὅλως ἀνοικτῇ. Ὅθεν, οὕτως, οὐ μόνον λύσις ὁριστικὴ δὲν ὑπάρχει τοῦ βουλγαρικοῦ ζητήματος, ἀλλ' ἀρχὴ ἐξ ἐναντίας τίθεται νέων καὶ ἀτελευτήτων διενέξεων καὶ ὠδίνων, ἐν αἷς ματαίως μέλλουσι νὰ ἀναλωθῶσιν αἱ δυνάμεις καὶ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Βουλγάρων ἐσομένων, ἡ λύσις αὕτη οὐδόλως συμφέρῃ οὔτε ἡμῖν, οὔτε αὐτοῖς, οὔτε αὐτῇ τῇ Ὑψηλῇ Πύλῃ.

Ταῦτα σαφῶς παραστήσατε τῷ Κ° [illegible] καὶ πᾶσι τοῖς ἐνδιαφερομένοις, μετὰ τῶν ἀναγκαίων παρατηρήσεων. Πρὸς τούτοις οἱ ἐν τῇ Βουλ[illegible] καὶ ἐκτὸς φίλοι τῆς ἑνώσεως τῶν ἑλληνικῶν δύνανται εὐκόλως, νομίζομεν, νὰ ἐννοήσωσι τὴν ἀσθένειαν τῶν πόθων αὐτῶν, ἂν σκεφθῶσιν οὕτω μεγαλυνομένην καὶ ἐξυπηρετουμένην ἐν ἀγόνῳ ἀνταγωνισμῷ τὴν ἑλληνικὴν ἐπικράτειαν.

Παρακαλοῦμεν δὲ νὰ ἀνακοινώσητε ἡμῖν τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ὑμετέρων ἐνεργειῶν.

Ὁ Ὑπουργός
(ὑπογρ.) Δ. Α. Ζαΐμης.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς
πρὸς τὴν ἐν Λονδίνῳ Βασιλικὴν Πρεσβείαν

Ἀριθ. 178.
(Ἀπόῤῥητος)

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 6 Δεκεμβρίου 1871.

Κύριε Πρέσβυ,

Ἐπειδὴ ἐπείγεται ἡ λύσις τοῦ λεγομένου βουλγαρικοῦ ζητήματος ὑπὲρ τόσον ἐξόχως καὶ ἐνδιαφέρῃ τὸν Ἑλληνισμόν, ἐσωκλείστως ἐνταῦθα τὰ κυριώτατα ἔγγραφα τοῦ εἰς τὴν τελευταίαν τοῦ ζητήματος φάσιν ἀναφερομένου [illegible], προσκαλῶ τὴν ὑμετέραν [illegible] προσοχὴν εἰς τὰ [illegible] καὶ πρὸ πάντων εἰς τὴν ἀνάγκην ἀκριβοῦς ὁροθεσίας μεταξὺ τῆς βουλγαρικῆς ἐξαρχίας καὶ τῶν πρὸς τόπον αὐτῆς ἑλληνικῶν τοῦ Πατριαρχείου — Κωνσταντινουπόλεως ἐπαρχιῶν, ὁροθεσίας, λέγω, ἀκολουθούσης ὅσον ἔνεστι φυσικὰ ὅρια καὶ κλειούσης τὴν θύραν εἰς ἐπομένας διενέξεις.

Σᾶς παρακαλῶ ἔχοντες πρὸ ὀφθαλμῶν ὅτι κατὰ τὰ τελευταῖα ἔγγραφα τοῦ Κ. Ῥάλλη, καὶ ὁ Κ. Ἔλιοτ συνεβούλευσεν ἤδη τὴν Ὑψηλὴν Πύλην νὰ ὑποχωρήσῃ ὑπὲρ τοῦ ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου προτεινομένου συμβιβασμοῦ, νὰ ἐπιτηρήσητε ὅπως —

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

[illegible], ὅπως ἐμπαίρως φιλότιμοι, τὸ καθ' ἡμᾶς, τὴν Βουλγαρικὴν Κυβέρνησιν καὶ ἀφήσητε αὐτὴν νὰ συμπεράνῃ ἐπιτυχέστερον διὰ τοῦ παρὰ τῇ Ὑψηλῇ Πύλῃ πρέσβεως αὐτῆς, ὑπὲρ τῆς μόνης δικαίας, πρακτικῆς καὶ ἐθνικῶς συμφερούσης λύσεως, ἐπὶ τῇ βάσει κανονικῆς τινος ὁροθεσίας.

Ὁ Σκάρδος καὶ ὁ Αἶμος ἤθελον βεβαίως [illegible] τὰ πρὸς νότον φυσικὰ ὅρια τῆς βουλγαρικῆς ἐξαρχίας· ἀλλ' ἐπειδὴ φαίνονται ἀναγκαῖαι, χάριν τῆς ὁριστικῆς λύσεως, συνδιαλλαγαί τινες θυσίαι, τοὐλάχιστον ἂς γείνῃ πᾶσα προσπάθεια ἵνα ἀποσοβηθῇ ἡ ἀπώλεια τῆς Ἀχρίδος καὶ τῶν Βελεσσῶν ἐπαρχιῶν, αἵτινες κατὰ τὴν χώραν ταύτην ἤθελον ἀποτελέσει σφῆνά τινα πρὸς δυσμὰς ἐκτεινόμενον μέχρι τῆς θαλάσσης χωροῦσαν· ἔτι δὲ τοῦ Καζᾶ Ἀχη-Τσελεμπή τῆς ἐπαρχίας Ξάνθης, ὅστις ἐπίσης ἤθελεν ἀποτελέσει ἄλλην πρὸς ἀνατολὰς σφῆνα νοτίως πρὸς τὴν Αἰγαίαν θάλασσαν χωροῦσαν. Αἱ δὲ δύο αὗται σφῆνες, μέλλουσαι νὰ φθάσωσιν, ἡ μὲν εἰς τὸν Θερμαϊκόν, ἡ δὲ εἰς τὸν Λάγιον κόλπον, ἐν αὐταῖς ταῖς παραλίαις τῆς κυρίως ἑλληνικῆς χερσοννήσου εἰσδύουσαι, ἀπὸ τοῦδε ἐγκρύπτουσι μέγαν κίνδυνον καὶ καθιστῶσι τὴν ὁροθεσίαν λίαν ἀνώμαλον· διότι οὔτε διαγράφεται γραμμὴ ἀποτελοῦσα βαθείας ἐσωτερικὰς καμπάς, καὶ οὐδενὸς φυσικοῦ ὁρίου στερουμένη, ἢ μᾶλλον ὅλως ὑποθετική. Ὅθεν, οὕτως, οὐ μόνον λύσις ὁριστικὴ δὲν ὑπάρχει τοῦ βουλγαρικοῦ ζητήματος, ἀλλ' ἀρχὴ ἐξ ἐναντίας τίθεται νέων καὶ σφοδροτέρων δεινῶν καὶ ὀδυνῶν, ἐν αἷς ματαίως μέλλουσι ν' ἀναλωθῶσιν αἱ δυνάμεις καὶ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Βουλγάρων· ἐπομένως, ἡ λύσις αὕτη οὐδόλως συμφέρει οὔτε ἡμῖν, οὔτε αὐτοῖς, οὔτε αὐτῇ τῇ Ὑψηλῇ Πύλῃ.

Ταῦτα σαφῶς παραστήσατε τῷ Κῳ Ζάιζερ καὶ πᾶσι τοῖς ἐνδιαφερομένοις, μετὰ τῶν ἀναγκαίων προφυλάξεων. Πρὸς τούτοις οἱ ἐν τῇ Βουλ[illegible] [illegible] τῇ Γερουσίᾳ καὶ ἐκτὸς φίλοι τῆς ἑνώσεως [illegible] δύνανται ἐνίοτε [illegible], νὰ [illegible] τὴν ἀπώλειαν τῶν ὁδῶν αὐτῶν, ἂν βλέπωσιν οὕτω μεμονωμένην καὶ ἐγκαταλελειμμένην ἐν ἀγῶνι [illegible] τὴν ἑλληνικὴν ἐκκλησίαν.

Παρακαλοῦμεν δὲ ν' ἀνακοινώσητε ἡμῖν τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ὑμετέρων ἐνεργειῶν.

Ὁ Ὑπουργός.

(ὑπογ.) Δ. Α. Ζαΐμης.